

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ปัญหาข้อหารือเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการตามมาตรา ๒๐ (๓)

แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้มีหนังสือ ที่ สสส. ๐๐/๗๐๓๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดให้กองทุนมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และมาตรา ๒๑ กำหนดให้กองทุนอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการ ต่อมาในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๗ ได้มีการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมีลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญดังนี้

(๑) นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายและมอบอำนาจแก่องานนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์) ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการในคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๕๑/๒๕๕๖ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๕๓/๒๕๕๗ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๗) ต่อมากองทุนได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีว่า นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์) ปฏิบัติหน้าที่ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗

(๒) มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ลงนามโดยรองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี โดยสั่ง ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๕๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๓๙๔ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(๓) คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ (ฝ่ายสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๗ ให้มีการดำเนินการให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยอ้างข้อมูลที่มาจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงใน (๒) ข้างต้น

อนึ่ง ในการดำเนินการตลอดจนเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ดำเนินการแก้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๐ (๓) นั้น คณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพมิได้มีโอกาสพิจารณาหรือมีมติใด ๆ ในเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องชอบธรรม อันจะเป็นบรรทัดฐานในอนาคตต่อไป สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ สมควรมีขั้นตอนที่ถูกต้องอย่างไรบ้าง และคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพควรมีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะใดหรือไม่

(๒) ผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙/๒๕๔๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตามกฎหมายแล้วมีสถานะอย่างไร และจะมีผลผูกพันต่อกองทุนอย่างไรหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๓/๒๕๔๗ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์) ปฏิบัติหน้าที่ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ แทนนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ให้นายประกิจ วาทีสาธกกิจ รองประธานกรรมการคนที่สองในคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ้นจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ว่า ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๐ (๓) ^๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ สมควรมีขั้นตอนที่ถูกต้องอย่างไรบ้าง และคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพควรมีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะใดหรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามที่บทบัญญัติในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ โดยใน (๓) บัญญัติให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ และโดยที่กฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพมิได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไว้แต่ประการใด ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่กฎหมายให้อำนาจแก่คณะรัฐมนตรีที่จะใช้ดุลพินิจในการให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ ไว้เป็นการเฉพาะ จึงแล้วแต่คณะรัฐมนตรีจะใช้ดุลพินิจพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณีๆ ไป

ประเด็นที่สอง ที่ว่า ผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๙/๒๕๔๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตามกฎหมายแล้วมีสถานะอย่างไร และจะมีผลผูกพันต่อกองทุนอย่างไรหรือไม่ นั้น เห็นว่า ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๙/๒๕๔๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ โดยเฉพาะตรวจสอบเรื่องการจัดซื้อเครื่องมือตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์และเครื่องตรวจจับความเร็วว่ามีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี หากคณะรัฐมนตรีได้มีมติอย่างไรก็ย่อมผูกพันกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ดังนั้น เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว ย่อมจะมีผลตามกฎหมายให้ต้องดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลงต่อไปตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง^๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔

^๑ มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๔

^๒ มาตรา ๑๙ วรรค ๑

วรรค ๑

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ
(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๕๗

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ฯลฯ

ฯลฯ